

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 852/2016-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Valériou Brečkovou, Daľkovská 470/14, Snina, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenia čl. 13 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej advokátkou JUDr. Valériou Brečkovou, Daľkovská 470/14, Snina, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenia čl. 13

ústavy uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014. Na základe predchádzajúcej výzvy ústavného súdu z 19. júla 2016 sťažovateľka v podaní z 25. júla 2016 doplnila chýbajúcu náležitosť sťažnosti; predložila splnomocnenie na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Valériou Brečkovou, Daľkovská 470/14, Snina.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že okresný súd uznesením sp. zn. 1 K 31/2012 zo 7. apríla 2014 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „úpadca“), a sťažovateľku ustanovil za správkyňu. Uvedené uznesenie okresného súdu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 72/2014 zo 14. apríla 2014.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že „dňa 27. 06. 2014 v súlade s ust. § 32 ods. 2 ZoKR veriteľ [REDAKOVANÉ]... v lehote podľa § 32 ods. 3 písm. a ZoKR poprel pohľadávky veriteľov a) [REDAKOVANÉ]..., b) [REDAKOVANÉ]..., c) [REDAKOVANÉ]..., d) [REDAKOVANÉ]..., e) [REDAKOVANÉ]..., f) [REDAKOVANÉ]..., g) [REDAKOVANÉ]..., h) [REDAKOVANÉ]“.

Sťažovateľ dňa 30. 06. 2014 vyhotovil zoznam pohľadávok úpadcu č. k. 1 K/31/2012 vrátane evidenčnej pomôcky, v ktorom presne uviedol názov a číslo veriteľa, číslo pohľadávky veriteľa s rozdelením prihlásenej pohľadávky na istinu, úroky, úroky z omeškania, náklady uplatnenia, celkovú sumu prihlásenej pohľadávky, popretie pohľadávky s rozdelením na nezabezpečenú, zabezpečenú pohľadávku, podriadenú pohľadávku a zistenú pohľadávku za veriteľa.

Sťažovateľ v zozname pohľadávok uviedol, v prípade popretia pohľadávky, deň popretia pohľadávky, výšku popretia pohľadávky, dôvod popretia a vyznačil popretie sťažovateľom alebo veriteľom.

Zoznam pohľadávok úpadcu v zmysle § 31 ods. 3 ZoKR predložil sťažovateľ porušovateľovi dňa 10. 07. 2014.“.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že „dňa 11. 07. 2014 bol do kancelárie sťažovateľa od veriteľa [REDAKOVANÉ]..., doručený doporučený list zo dňa 09. 07. 2014

s osvedčením notára, že listina doslovne súhlasí s predloženým originálom a táto listina je opatrená originálom pečiatky notára [REDACTED], Notársky úrad Košice, ktorým vyššie uvedený veriteľ udelil súhlas sťažovateľovi na uznanie ním popretých pohľadávok a to: 1) Všeobecná úverová banka, a.s..., 2) [REDACTED]..., 3) [REDACTED]..., 4) [REDACTED]..., 5) [REDACTED]..., 6) [REDACTED]..., 7) [REDACTED]..., 8) [REDACTED]..

Sťažovateľ postupoval s odbornou starostlivosťou a po doručení súhlasu na uznanie popretých pohľadávok veriteľom [REDACTED].., v súlade s doručeným upraveným zoznamom záväzkov úpadcu zo dňa 15. 07. 2014, uznal pohľadávky popretých veriteľov vo výške, v akej boli evidované v tomto zozname záväzkov. Úpadca doručil sťažovateľovi so zoznamom záväzkov prípis, v ktorom uviedol, že úpadca u veriteľov 3. skupiny mal v účtovníctve záväzky upravené na hodnotu 12,7 % z ich pôvodne uznanej výšky do reštrukturalizácie.

Uznanie pohľadávok v súlade so zoznamom záväzkov úpadcu, doručeným dňa 15. 07. 2014 bolo sťažovateľom upravené u všetkých veriteľov, aj u tých, ktorí neboli popretí veriteľom [REDACTED].

Sťažovateľ vyhotovil dňa 16. 07. 2014 aktualizovaný zoznam pohľadávok a tento bezodkladne predložil porušovateľovi s prípisom, že na 1. schôdzi konkurzných veriteľov úpadcu dňa 18. 07. 2014 sa bude pri jednotlivých veriteľoch, ktorých poradové čísla boli v tomto prípise uvedené, vychádzať pri hlasovacích právach z upraveného aktualizovaného zoznamu pohľadávok...

Sťažovateľ podľa § 34 ods. 1 ZoKR oznamom uverejneným v Obchodnom vestníku SR č. 104/2014 zo dňa 03. 06. 2014 zvolal 1. schôdzu konkurzných veriteľov úpadcu na deň 18. 07. 2014.

Dňa 18. 07. 2014 so začiatkom o 10.00 hod. sa konala 1. schôdza konkurzných veriteľov úpadcu, na ktorej sa veriteľ [REDACTED].. zúčastnil prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu [REDACTED], advokáta so sídlom [REDACTED], ktorý po poučení sťažovateľom podľa § 35 ods. 8 ZoKR o možnosti uplatniť proti prijatým uzneseniam odôvodnené námietky rozporu prijateho uznesenia so zákonom uviedol, že nemá vedomosť o tom, aby OS v Prešove rozhodol o priznaní hlasovacích práv veriteľom, ktorých spoločnosť [REDACTED].. poprela

a taktiež, či spoločnosť [REDACTED].. udelila súhlas na uznanie pohľadávok. Preto spoločnosť [REDACTED].. považuje hlasovanie popretých veriteľov za protizákonné a preto navrhuje neprihliadať na hlasovacie práva týchto veriteľov.

Veriteľ Všeobecná úverová banka, a. s... uviedol, že podáva námietku proti priznaniu hlasovacích práv veriteľov [REDACTED].., [REDACTED].., [REDACTED] [REDACTED].., [REDACTED].., z tých istých dôvodov, ako veriteľ [REDACTED] a zároveň žiadal, aby sa na hlasy týchto veriteľov neprihliadalo a podal námietku proti priznaniu hlasovacích práv veriteľov [REDACTED].. a [REDACTED].. z dôvodu, že tieto hlasy sa mali riadiť ako podriadené na základe spriaznenosti s úpadcom, nepriamej účasti v spoločnosti úpadcu.

[REDACTED].. uviedol, že sa pripája k námietke veriteľa [REDACTED]..

[REDACTED].. Praha... uviedol, že namieta priznanie hlasovacích práv [REDACTED].., [REDACTED].., [REDACTED].., a [REDACTED] [REDACTED].., pre rozpor s ust. § 32 ods. 18 ZoKR.

Veriteľ [REDACTED] uviedol, že vznáša námietky z tých istých dôvodov, ako veritelia [REDACTED].. a [REDACTED]..

Návrhom zo dňa 22. 07. 2014 sa veriteľ [REDACTED].., podľa § 35 ods. 8 ZoKR domáhal u porušovateľa zrušenia uznesení č. 2 až č. 9 prijatých na 1. schôdzi konkurzných veriteľov úpadcu konanej na 18. 07. 2014.

K návrhu pripojil čestné vyhlásenie zo dňa 22. 07. 2014, v ktorom vyhlásil, že [REDACTED] ako predseda predstavenstva a rovnako ako aj fyzická osoba predmetný súhlas na uznanie popretých pohľadávok zo dňa 09. 07. 2014 nasledovných veriteľov:

a) [REDACTED].., b) [REDACTED].., c) [REDACTED].., d) [REDACTED] [REDACTED].., e) [REDACTED].., f) [REDACTED].., g) [REDACTED]..

h) [REDACTED] nikdy nemal v úmysle vystaviť a podpísať a do dnešného dňa o existencii tejto listiny nemal žiadne vedomosti. Predmetný súhlas teda nijako nevyjadruje vôľu mojej osoby a rovnako ani vôľu spoločnosti [REDACTED].., s ktorou by právna úprava mala spájať právne následky spočívajúce v uznaní vyššie označených veriteľov pod písm. a) až h). Práve naopak spoločnosť [REDACTED] ako i ja fyzická osoba trváme na popretí vyššie označených veriteľov pod písm. a) až h)...

Porušovateľ dňa 30. 07. 2014 v právnej veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu [REDAKČIA] Košice..., o návrhoch veriteľov 1./ [REDAKČIA] 2./ [REDAKČIA] ..., 3./ [REDAKČIA] ..., 4./ [REDAKČIA] ..., o návrhoch na pozastavenie účinnosti a zrušenie uznesení prijatých na prvej schôdzi veriteľov úpadcu konanej dňa 18. 07. 2014 rozhodol uznesením sp. zn. 1K/31/2012-1394 o pozastavení účinnosti uznesení schôdze veriteľov č. 1 až č. 9 úpadcu [REDAKČIA]... konanej dňa 18. 07. 2014 a zrušil uznesenia schôdze veriteľov č. 1 až č. 9 úpadcu... konanej dňa 18. 07. 2014.“.

Napokon sťažovateľka uvádza, že „porušovateľ uznesením sp. zn. 1 K/31/2012-2235 zo dňa 21. 11. 2014 doručeným dňa 27. 11. 2014 v právnej veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu..., o odvolaní správcu z funkcie rozhodol tak, že odvolal [REDAKČIA] [REDAKČIA]... z funkcie správcu úpadcu a zvolal schôdzu veriteľov, ktorá sa konala dňa 17. 12. 2014 o 13.00 hod. na Okresnom súde Prešov v miestnosti č. 18 s nasledujúcim programom: 1. Otvorenie 2. Hlasovanie o návrhoch na nového správcu 3. Záver.“.

Sťažovateľka v sťažnosti popisuje skutočnosti, ktoré predchádzali vydaniu napadnutého uznesenia okresného súdu sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014, pričom v tejto súvislosti uvádza:

„Porušovateľ v odôvodnení uznesenia sp. zn. 1 K/31/2012-2235 zo dňa 21. 11. 2014 uviedol, že z vlastnej rozhodovacej činnosti ako aj na základe podnetu zabezpečeného veriteľa zistil závažné porušenia povinností správcu vyplývajúce mu zo Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, Zákona o správcoch a vyhlášky MS SR č. 665/2005 Z. z.

Hlavné pochybenie porušovateľ vidí v tom, že správca na schôdzi veriteľov konanej dňa 18. 07. 2014 nepreveril skutočnosti svedčiace o pravosti listiny - Súhlasu veriteľa [REDAKČIA] hoci priamo na schôdzi bol prítomný zástupca spoločnosti. Navyše zástupca spoločnosti sa dotazoval správcu z akého titulu sú priznané hlasovacie práva popretým veriteľom, avšak správca na jeho podnety nereagoval. Správca žiadnym úkonom neoveril pravosť tejto listiny, ktorá ako z nej vyplýva je len overenou kópiou originálu, ktorá bola doručená prostredníctvom pošty, t. j. jedná sa o právny úkon, ktorý nie je možné osvedčiť čo do osoby, ktorá ho vykonala, resp. podala u správcu. Práve skutočnosť neoverenia právnej relevancie súhlasu na uznanie pohľadávok na strane správcu úpadcu

spôsobila predmetnú situáciu a nutnosť súdu rozhodovať v predmetnej veci... Konanie správcu úpadcu je vzhľadom na originálne čestné vyhlásenie veriteľa [REDAKOVANÉ] a skutočnosť, že správca úpadcu konal výlučne na podklade fotokópie, v jednoznačnom rozpore s povinnosťou správcu konať s odbornou starostlivosťou a v konečnom dôsledku konaním v rozpore so zákonom.

Z čestného vyhlásenia veriteľa [REDAKOVANÉ] zo dňa 22. 07. 2014 vyplýva, že veriteľ [REDAKOVANÉ] nevyhotovil Súhlas na uznanie popretých pohľadávok zo dňa 09. 07. 2014, t. j. nikdy neprejavil svoju vôľu uznať ním popreté pohľadávky. Navyše na schôdzi veriteľov konanej dňa 18. 07. 2014 hlasovali nielen veritelia, ktorých pohľadávky boli popreté, ale hlasovali veritelia, ktorí sú osobami spriaznenými s úpadcom...

Ďalším pochybením správcu bolo neprimerané a bezdôvodné navýšenie súpisovej hodnoty nehnuteľností zaradených do oddelenej podstaty, keď pri stanovení hodnoty majetku nevychádzal z účtovnej hodnoty tohto majetku a trhovej hodnoty tohto majetku. Týmto navýšením súpisovej hodnoty správca umožnil popretým veriteľom rozhodovať pri hlasovaní na schôdzi veriteľov.

Porušovateľ vidí pochybenie správcu aj v tom, že v zmysle § 39 ods. 5 vyhlášky MS SR č. 665/2005 Z. z. nezverejnil súpis všeobecnej podstaty a oddelených podstatí naraz bez zbytočného odkladu po tom, čo uplynula lehota na prihlasovanie pohľadávok.

Porušením jeho povinností je aj skutočnosť, že neumožnil veriteľom nahliadnuť do správcovského spisu v bežných pracovných hodinách každý pracovný deň vo svojej kancelárii, čo je aj v priamom rozpore s ust. § 8 ods. 4 Zákona o správcoch.“

Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenie okresného súdu závažným spôsobom zasahuje do jej ústavou garantovaných práv, a to z týchto dôvodov:

„- porušovateľ nevedol, na základe akého právneho predpisu notárom overená listina (vidimácia) nemala byť správcom považovaná za originál, zvlášť v čase, keď ju nikto nespochybňoval t. j. do konca 1. schôdze konkurzných veriteľov dňa 18. 07. 2014. Prvýkrát bola táto listina spochybnená až dňa 22. 07. 2014, kedy bolo vyhotovené čestné prehlásenie...

- porušovateľ sankcionoval správcu z dôvodu, že správca neumožnil veriteľom nahliadnuť do správcovského spisu v bežných pracovných hodinách každý pracovný deň

vo svojej kancelárii, čo je podľa porušovateľa aj v priamom rozpore s ust. § 8 ods. 4 Zákona o správcoch...

- porušovateľ v odôvodnení neuvádza u ktorých veriteľov ide o spriaznenosť s úpadcom...

- porušovateľ sankcionoval správcu z dôvodu neprimeraného a bezdôvodného navýšenia súpisovej hodnoty nehnuteľností zaradených do oddelenej podstaty...

- porušovateľ odo dňa 11. 11. 2014 mal doručený podnet zabezpečeného veriteľa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na odvolanie správcu z dôvodu, že správca opakovane a závažne porušuje svoje povinnosti ustanovené Zákonom o konkurze a reštrukturalizácii tieto podnety nedoručil správcovi na vyjadrenie, aj keď správca sa vždy ku každej písomnosti doručenej porušovateľom v určenej lehote vyjadril

- postupom porušovateľa bolo správcovi ako účastníkovi konania o ktorého právach a povinnostiach v tomto štádiu konkurzného konania sa rozhoduje, odňaté právo vyjadriť sa k obsahu podnetu(ov) na odvolanie správcu, ktorý porušovateľ vykonal. “

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 13 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľka uvádza, že „porušovateľ sankcionoval sťažovateľa tam, kde nebola uložená povinnosť, v dôsledku čoho sťažovateľ nemá pri výkone svojej funkcie určité záruky zotrvania v tejto funkcii“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. právo sťažovateľa podľa článku 13 Ústavy SR konaním porušovateľa porušené bolo.

2. právo sťažovateľa podľa článku 46 Ústavy SR konaním porušovateľa porušené bolo.

3. Ústavný súd SR zrušuje rozhodnutie porušovateľa zo dňa 21. 11. 2014, sp. zn. 1 K/31/2012-2235 a vec vracia porušovateľovi na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (v danej veci všeobecného súdu) alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom

prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014

Sťažovateľka v sťažnosti podľa čl. 127 ústavy namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014, ktorým bola odvolaná z funkcie správcu v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu. Podstata jej námietok spočíva v tom, že všeobecný súd (okresný súd) „*nedostatočne zistil skutkový stav, neprihliadal na vyjadrenie správcu a listinné dôkazy nachádzajúce sa v konkurznom spise porušovateľa sp. zn. 1 K/31/2012*

a k tvrdeniam uvádzaným v podnete(och) na odvolanie správcu z funkcie si nevyžiadal od správcu zo správcovského spisu č. k. 1 K/31/2012S1308 listinné dôkazy, ktoré sa nachádzajú len v správcovskom spise napr. úradné záznamy o nahliadaní do spisu, znalecký posudok k hodnote nehnuteľností zapísaných do súpisu oddelenej podstaty“.

Ústavný súd pripomína, že výklad ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) patrí v zásade do výlučnej právomoci všeobecného súdu. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne pozri III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu.

Okresný súd v napadnutom uznesení sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014 v podstatnom argumentuje takto:

«Okresný súd Prešov uznesením č. k. 1 K/31/2012-380 zo dňa 07. 04. 2014 zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 14. 04. 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 CoKR/4/2014-463 zo dňa 17. 06. 2014 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka a do funkcie správcu ustanovil [REDAKOVANÉ], so sídlom kancelárie [REDAKOVANÉ].

Uznesením č. k. 1 K/31/2012-1394 zo dňa 30. 07. 2014 zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 06. 08. 2014 súd zrušil uznesenia schôdze veriteľov prijatých na schôdzi veriteľov dňa 18. 07. 2014 z dôvodu porušenia povinností správcu konať s odbornou starostlivosťou.

Dňa 11. 11. 2014 bol tunajšiemu súdu doručený návrh zabezpečeného veriteľa [REDACTED] na odvolanie správkyne, z dôvodu, že správkyňa opakovane a závažne porušuje svoje povinnosti ustanovené Zákomom o konkurze a reštrukturalizácii.

Veriteľ vo svojom podaní uviedol, že správkyňa svojvoľným konaním prehodnotila súpisovú hodnotu nehnuteľností zaradených do oddelenej podstaty. Z oznámení uverejnených v OV č. 109/2014, 111/2014, 114/2014 vyplýva, že súčet súpisovej hodnoty majetku zaradeného do oddelenej podstaty predstavoval sumu vo výške 1 008 442,77 eura. Súpisovú hodnotu nehnuteľností správkyňa následne navýšila o sumu 2 622 741,02 eura, a to oznamom uverejneným v OV č. 137/2014 zo dňa 18. 07. 2014 na hodnotu, ktorá v súčte predstavuje sumu vo výške 3 892 258,02 eura. Správkyňa tak navýšila súpisovú hodnotu oddelenej podstaty o 285,97 %, a to bez akéhokoľvek vysvetlenia a opory v zákone, pričom o tejto skutočnosti zabezpečeného veriteľa neinformovala, čo je v rozpore s ust. § 77 ods. 6 ZKR. Túto informáciu mu poskytla až v deň uverejnenia jej úpravy súpisových hodnôt v Obchodnom vestníku, t. j. v čase, keď sa táto informácia stala už všeobecne verejnou. Zo súvah zostavených samotným úpadcom, ktoré sú voľne dostupné v Registri účtovných závierok, vyplýva, že nehnuteľnosti úpadcu zapísané na [REDACTED] nikdy počas obdobia rokov 2011, 2012, 2013 a 2014 neprevýšili účtovnú hodnotu vo výške 1 382 687 eur. Predmetným konaním, t. j. neodôvodneným a nepodloženým navýšením súpisovej hodnoty oddelenej podstaty (Nehnutelnosti) konala správkyňa v priamom rozpore s ust. § 77 ods. 3 ZKR, ktoré vyslovene uvádza, že pri stanovení hodnoty majetku mala správkyňa vychádzať z účtovnej hodnoty tohto majetku a trhovej hodnoty tohto majetku. Navýšenie súpisovej hodnoty Nehnutelnosti tak umožnilo popretým veriteľom ovládnuť veriteľský výbor úpadcu, nakoľko v zmysle ust. § 35 ods. 3 ZKR nedisponujú zabezpečením veritelia ako [REDACTED] a [REDACTED] hlasovacími právami na účely voľby členov veriteľského výboru.

Ďalším porušením povinnosti správkyne mala byť skutočnosť, že správkyňa na schôdzi veriteľov konanej dňa 18. 07. 2014 protizákonne priznala hlasovacie práva popretým veriteľom úpadcu a to: a) [REDACTED] .., b) [REDACTED] .., c) [REDACTED] .., d) [REDACTED] ..

Spoločnosť [REDACTED] ako popierajúci veriteľ v zmysle ust. § 32 ods. 18 ZKR neudelil Správkyňi súhlas na uznanie popretých pohľadávok Popretých veriteľov (Súhlas) a Správkyňa počas celého priebehu schôdze neinformovala o existencii Súhlasu, ktorý mal

vyhotoviť, hoci právny zástupca veriteľa sa Správkyne viackrát spýtal na základe akého titulu boli uvedeným Popretým veriteľom priznané hlasovacie práva. O existencii Súhlasu Správkyňa neinformovala ani po vznesení námietok voči uzneseniam Schôdze, pričom Správkyňa musela už v okamžiku namietania mať podozrenie o pravosti tejto listiny - Súhlasu. Existenciu Súhlasu teda vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti pred ako popierajúcim veriteľom Správkyňa evidentne tajila. Súhlas je listinou, ktorá je overenou fotokópiou, t. j. ide o listinu, pri ktorej nie je absolútne možné preskúmať pravosť podpisu na nej uvedenom a teda nie je možné preskúmať relevanciu jej obsahu. Nakoľko správkyňa neučinila ani jeden úkon s cieľom overiť si pravosť Súhlasu, závažne porušila svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou v zmysle ust. § 3 ods. 2 ZoS. Následkom porušenia jej povinnosti konať s odbornou starostlivosťou umožnila na podklade neoverenej listiny ovládnuť celé konkurzné konanie Popretým veriteľom bez toho, aby títo disponovali legálnym titulom v zmysle ZKR.

Zároveň veritelia .., .., .. a .., sú v zmysle § 9 ods. 1 písm. b), e) ZKR osobami spriaznenými s úpadcom a nemali disponovať hlasovacími právami na schôdzi.

Ďalším porušením povinnosti správkyne mala byť skutočnosť, že uverejnenie súpisu oddelenej podstaty trvalo správkyňi celkovo 8 dní napriek faktu, že celý predmet zálohu (t. j. všetky nehnuteľností) je uvedený na jednom liste vlastníctva (). Uvedené konanie nemožno považovať za zverejnenie vykonané „naraz a bez zbytočného odkladu“ ako to prikazuje ust. § 39 ods. 5 Vyhlášky a zároveň ust. § 3 ods. 3 ZoS.

Ďalej správkyňa mala porušiť svoje povinnosti vo vzťahu k nahliadaniu do správcovského spisu, keď konala v rozpore s ust. § 85 ods. 2 ZKR. Zo Zápisnice zo Schôdze veriteľov konanej dňa 18. 07. 2014 vyplýva, že právny zástupca , ako aj zástupcovia zabezpečených veriteľov a žiadali priamo na schôdzi veriteľov konanej dňa 18. 07.2014 o nahliadnutie do správcovského spisu, pričom správkyňa umožnila nahliadnuť do Správcovského spisu až nasledujúci týždeň. Správkyňa teda v rozpore so svojou povinnosťou nezabezpečila veriteľom možnosť nahliadnuť do správcovského spisu v bežných pracovných hodinách každý pracovný deň vo svojej kancelárii, čo je aj v priamom rozpore s ust. § 8 ods. 4 Zákona o správcoch.»

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd poukazuje na priebeh výsluchu veriteľov úpadcu z 20. novembra 2014 k dôvodom na odvolanie správcu:

„Súd v zmysle § 42 ods. 1 ZKR predvolal na deň 20. 11. 2014 zabezpečených veriteľov úpadcu za účelom ich vypočutia. Zároveň umožnil správkyňi [REDAKOVANÉ] vyjadriť sa k namietaným skutočnostiam.

Zástupca zabezpečeného veriteľa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] uviedol, že trvá na svojom podnete zo dňa 07. 11. 2014 o odvolaní správkyne z dôvodu závažných porušení jej povinností, najmä z dôvodu, že správkyňa konkurznej podstaty na schôdzi veriteľov dňa 18. 07. 2014 priznala hlasovacie práva popretým a spriazneným osobám, ako aj z dôvodu, že došlo k zmene súpisovej hodnoty. Ďalej uviedol, že čo sa týka súhlasu popierajúceho veriteľa [REDAKOVANÉ], v spise je založené čestné vyhlásenie štatutárneho orgánu tejto spoločnosti, kde sa uvádza, že listinu nikdy nevyhotovil, listinu nikdy nepodpísal a listinu nikdy neodoslal do správcovského súdneho spisu. O listine do nahliadnutia nevedel a listina je vyhotovená neznámou osobou. Toto čestné vyhlásenie je súčasťou spisu.

Právny zástupca zabezpečeného veriteľa [REDAKOVANÉ] uviedol, že sa pridržiava svojho podnetu na odvolanie správkyne z dôvodu porušenia jej povinností konať s odbornou starostlivosťou, keď priznala hlasovacie práva popretým veriteľom. Ďalším porušením jej povinnosti je to, že porušila svoju povinnosť predložiť zoznam pohľadávok v lehote najneskôr 5 dní pred konaním prvej schôdze veriteľov, z ktorého zoznamu sa malo vychádzať na schôdzi veriteľov.

Právny zástupca zabezpečeného veriteľa [REDAKOVANÉ] uviedol, že zo strany správkyne konkurznej podstaty boli splnené všetky zákonom stanovené povinnosti a správkyňa koná s náležitou odbornou starostlivosťou.

Správkyňa konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] k podaniam zabezpečených veriteľov a prednesom uviedla, že návrhy na jej odvolanie sú účelové a nezákonné. Tvrdenie zástupcu [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], že im neoznámila navýšenie súpisovej hodnoty majetku sa nezakladá na pravde, pretože správca neoznamuje zmeny súpisovej hodnoty majetku doporučenými listami alebo akoukoľvek písomnosťou zabezpečenému veriteľovi, ale stačí, ak to dá na zverejnenie do Obchodného vestníka. K doručenému súhlasu veriteľa [REDAKOVANÉ] uviedla, že je to listina, ktorá je s originálnou pečiatkou pána [REDAKOVANÉ] s originálnym podpisom.“

V záverečnej časti napadnutého uznesenia okresný súd formuluje svoje vlastné právne závery k závažnému porušeniu povinností sťažovateľky (správcu) vyplývajúcich jej zo zákona o konkurze a reštrukturalizácii, zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správcoch“) a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako dôvodu na jej odvolanie z funkcie správcu, pričom predovšetkým uvádza:

„Podľa § 42 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov..., súd aj bez návrhu odvolá správcu, ak opakovane alebo závažne porušil povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo osobitným predpisom alebo mu vo výkone funkcie bráni zákonná prekážka; zákonnou prekážkou sa rozumie aj vylúčenie správcu podľa osobitného predpisu. Pred odvolaním správcu počas konkurzu súd vypočúje členov veriteľského výboru a aspoň troch zabezpečených veriteľov s najvyšším počtom hlasov počítaných podľa zistenej sumy ich zistených zabezpečených pohľadávok.

Podľa § 42 ods. 2 ZKR, návrh na odvolanie správcu môže podať veriteľský výbor alebo zabezpečený veriteľ zistenej zabezpečenej pohľadávky. Z dôvodov ustanovených osobitným predpisom môže podať návrh na svoje odvolanie aj správca; ak súd dôvody správcu uzná, bezodkladne správcu z funkcie odvolá.

Podľa § 42 ods. 5 ZKR, ak súd odvolá správcu počas konkurzu mimo schôdze veriteľov, bezodkladne zvolá schôdzu veriteľov na účely schválenia návrhu na nového správcu; ustanovenia § 36 ods. 2 a 3 sa použijú primerane. Ak schôdza veriteľov návrh na nového správcu neschváli, súd ustanoví správcu bez návrhu schôdze veriteľov...

Podľa § 39 ods. 5 vyhlášky MS SR č. 665/2005 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súpis všeobecnej podstaty a oddelených podstát podľa odseku 1 a 2 sa zverejňuje naraz bez zbytočného odkladu po tom, čo uplynula lehota na prihlasovanie pohľadávok, prípadne bez zbytočného odkladu po tom, čo uplynula predĺžená lehota určená súdom na vyhotovenie súpisu (§ 76 ods. 2 druhá veta zákona).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z o správcoch a zmene a doplnení niektorých zákonov, správca je povinný vykonávať správčovskú činnosť čestne, zodpovedne a svedomito...

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 8/2005 Z. z... správca je povinný vykonávať správčovskú činnosť s odbornou starostlivosťou, s využitím všetkých svojich skúseností a odborných vedomostí. Ak správca nemá potrebné skúsenosti alebo odborné vedomosti na riadne vykonanie niektorého úkonu správčovskej činnosti, je povinný požiadať o pomoc odborníka; ak vzhľadom na obtiažnosť prípadu by pomoc odborníka nebola účelná alebo hospodárna, je povinný odmietnuť výkon správčovskej činnosti alebo požiadať súd o odvolanie z funkcie v príslušnom konaní podľa osobitného predpisu.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 8/2005 Z. z..., správca je povinný vykonávať správčovskú činnosť bez zbytočných prietahov.

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 8/2005 Z. z..., právo nahliadať do spisu majú osoby vykonávajúce dohľad podľa tohto zákona, súd, účastníci konania, ich zástupcovia, orgány činné v trestnom konaní a iné subjekty, ak to ustanovuje osobitný predpis. Nahliadanie do spisu je správca povinný zabezpečiť v bežných pracovných hodinách každý pracovný deň; o tom správca bezodkladne po ustanovení do funkcie v príslušnom konaní podľa osobitného predpisu zverejní oznam v Obchodnom vestníku.

V prípade porušenia povinností správcu má súd povinnosť, teda nielen možnosť, odvolať správcu, pričom na odvolanie správcu nie je potrebný návrh zo strany veriteľského výboru alebo zabezpečených veriteľov a súd tak rozhodne z úradnej povinnosti (ex offi).

Súd z vlastnej rozhodovacej činnosti ako aj na základe podnetu zabezpečeného veriteľa zistil závažné porušenia povinností správkyne vyplývajúce jej zo Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, Zákona o správcoch a vyhlášky MS SR č. 665/2005 Z. z.

Hlavné pochybenie súd vidí v tom, že správkyňa na schôdzi veriteľov konanej dňa 18. 07. 2014 nepreverila skutočností svedčiace o pravosti listiny - Súhlasu veriteľa [REDAKOVANÉ] hoci priamo na schôdzi bol prítomný zástupca spoločnosti. Navyše zástupca spoločnosti sa dotazoval správkyňu z akého titulu sú priznané hlasovacie práva popretým veriteľom, avšak správkyňa na jeho podnety nereagovala. Správkyňa žiadnym úkonom neoverila pravosť tejto listiny, ktorá ako z nej vyplýva je len overenou kópiou originálu, ktorá bola doručená prostredníctvom pošty, t. j. jedná sa o právny úkon, ktorý nie je možné

osvedčiť čo do osoby, ktorá ho vykonala, resp. podala u správkyne. Práve skutočnosť neoverenia právnej relevancie súhlasu na uznanie pohľadávok na strane správcu úpadcu spôsobila predmetnú situáciu a nutnosť súdu rozhodovať v predmetnej veci. Argument správkyne, že nie je daná povinnosť overovať si pravosť listín, ktoré jej boli doručené neobstojí, nakoľko je neprípustné, aby samotné podania, s ktorými sú spojené právne následky boli robené formou kópií, či už notárom overených alebo neoverených. Akékoľvek iné podanie, ktorými veritelia uplatňujú svoje práva musí byť jednoznačne v súlade s príslušnými ustanoveniami právnej úpravy právneho poriadku SR vyhotovené v originále a výlučne podklady a prílohy týchto podaní osvedčujúce tvrdenia v nich obsiahnuté je možné predkladať formou fotokópií, pričom aj vo vzťahu k nim musí existovať možnosť vyžiadať si ich originály a až následne na ich podklade realizovať rozhodnutia, či úkony, s ktorými právny poriadok spája v zásade právne následky. Konanie správcu úpadcu je vzhľadom na originálne čestné vyhlásenie veriteľa [REDAKOVANÉ] a skutočnosť, že správca úpadcu konal výlučne na podklade fotokópie, v jednoznačnom rozpore s povinnosťou správcu konať s odbornou starostlivosťou a v konečnom dôsledku konaním v rozpore so zákonom. Z čestného vyhlásenia veriteľa [REDAKOVANÉ] zo dňa 22. 07. 2014 vyplýva, že veriteľ [REDAKOVANÉ] nevyhotovil Súhlas na uznanie popretých pohľadávok zo dňa 09. 07. 2014, t. j. nikdy neprejavil svoju vôľu uznať ním popreté pohľadávky.

Navyše na schôdzi veriteľov konanej dňa 18. 07. 2014 hlasovali nielen veritelia, ktorých pohľadávky boli popreté, ale hlasovali veritelia, ktorí sú osobami spriaznenými s úpadcom.

O porušení týchto povinností správkyne rozhodol súd už v uznesení č. k. 1 K/31/2012-1394 zo dňa 30. 07. 2014 zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 06. 08. 2014, ktoré potvrdil aj Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 4 CoKR/10/2014-1811 zo dňa 30. 09. 2014, keď odmietol odvolanie správkyne.

Ďalším jej pochybením bolo neprimerané a bezdôvodné navýšenie súpisovej hodnoty nehnuteľností zaradených do oddelenej podstaty, keď pri stanovení hodnoty majetku nevychádzala z účtovnej hodnoty tohto majetku a trhovej hodnoty tohto majetku. Týmto navýšením súpisovej hodnoty správkyňa umožnila popretým veriteľom rozhodovať pri hlasovaní na schôdzi veriteľov.

Súd vidí pochybenie správkyne aj v tom, že v zmysle § 39 ods. 5 vyhlášky MS SR č. 665/2005 Z. z. nezverejnila súpis všeobecnej podstaty a oddelených podstát naraz bez zbytočného odkladu po tom, čo uplynula lehota na prihlasovanie pohľadávok.

Porušením jej povinností je aj skutočnosť, že neumožnila veriteľom nahliadnuť do Správcovského spisu v bežných pracovných hodinách každý pracovný deň vo svojej kancelárii, čo je aj v priamom rozpore s ust. § 8 ods. 4 Zákona o správcoch.

K osobe správkyne treba uviesť, že správkyňa je aj advokátkou a teda osobou znala práva, no napriek tomu podala odvolanie, ktoré v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii nie je prípustné. Správkyňa tak svojím prístupom vytvára obštrukcie, nekoná s odbornou starostlivosťou, zodpovedne a svedomito, nekoná bez zbytočných prietáhov, efektívne a hospodárne a v záujme všetkých veriteľov úpadcu, čo je v rozpore s ust. § 3 ods. 1, 2, 3 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Námietky, ktoré správkyňa vznesla vo svojej výpovedi súd pokladá za účelové v snahe vyhnúť sa pochybeniu, ktorého sa dopustila na schôdzi veriteľov dňa 18. 07. 2014.

Preto súd na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a odvolal správcu z funkcie mimo schôdze veriteľov a zároveň zvolal v zmysle ust. § 34 ods. 4 ZKR na súd schôdzu veriteľov za účelom rozhodovania o návrhoch na nového správcu.“

Ústavný súd v medziach svojej právomoci preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu z hľadísk, ktoré pripúšťa ústavný prieskum súdnych rozhodnutí na základe sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a dospel k záveru, že uznesenie sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014 je z ústavného hľadiska udržateľné, keďže sťažovateľkou formulované námietky nemajú takú relevanciu, aby ústavný súd svojím zásahom vstúpil do výsledkov napadnutého konania.

Konkurzné konanie je súdnym konaním, v ktorom je súd povinný vykonávať dohľad nad činnosťou správcu (§ 42 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii), a preto musí v rámci tohto dohľadu bezvýhradne trvať na dodržiavaní príslušných právnych noriem. Tento dohľad musí byť permanentný v záujme zabezpečenia plynulého priebehu

konkurzného konania a efektívny z hľadiska jeho výsledku v záujme zabezpečenia čím najvyššieho uspokojenia pohľadávok veriteľov (§ 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

Ústavný súd vo vzťahu k sťažostnej argumentácii sťažovateľky v prvom rade konštatuje, že o odvolaní správcu a ustanovení nového správcu v konkurznom konaní môže rozhodnúť len konkurzný súd, a to uznesením, ktorým odvolá pôvodného správcu a ustanoví nového správcu. Pôvodného správcu môže odvolať súd na návrh alebo aj bez návrhu. Súd je oprávnený odvolať pôvodného správcu bez návrhu za podmienok ustanovených v § 42 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V prípade, že súd správcu odvolá, je povinný bezodkladne zvolať schôdzu veriteľov na účely schválenia návrhu na nového správcu. Súd potom ustanoví rozhodnutím toho správcu, na ktorom sa uznesie schôdza veriteľov. Pokiaľ by sa schôdza veriteľov neuzniesla na novom správcovi, súd je oprávnený ustanoviť nového správcu aj bez rozhodnutia schôdze náhodným výberom (§ 42 ods. 5 veta in fine zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

Súd rozhoduje o odvolaní správcu aj na návrh, pričom aktívnu legitímáciu na podanie takého návrhu má veriteľský výbor alebo zabezpečený veriteľ. Pokiaľ sú splnené podmienky na odvolanie správcu ustanovené v § 42 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii alebo v zákone o správcoch, konkurzný súd je povinný bezodkladne správcu z funkcie odvolať. Nového správcu ustanoví konkurzný súd na základe rozhodnutia schôdze veriteľov, ktorú je povinný za tým účelom bezodkladne zvolať, alebo aj bez tohto návrhu, ak schôdza konkurzných veriteľov sa neuznesie na novom správcovi (§ 42 ods. 5 veta in fine zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

Zabezpečený veriteľ je osobou, ktorá má aktívnu vecnú legitímáciu na podanie návrhu na odvolanie správcu z jeho funkcie a súd je povinný o tomto návrhu rozhodnúť. Pokiaľ by takýto návrh podala neoprávnená osoba, teda taká, ktorej zákon nepriznáva aktívnu vecnú legitímáciu, je tento návrh pre súd podnetom, aby rozhodol o odvolaní správcu bez návrhu, ak sú dané zákonné dôvody na jeho odvolanie. Zabezpečený veriteľ ale nie je oprávnený navrhnúť a ani ustanoviť nového správcu.

V okolnostiach posudzovanej veci okresný súd dospel k záveru, že sú dané dôvody pre zbavenie správcu jeho funkcie. V tejto súvislosti je nutné poznamenať, že konajúci súd sa pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky z funkcie správcu okrem zistení vyplývajúcich z vlastnej dohliadacej a rozhodovacej činnosti v danej veci sústredil v podstatnej miere aj na podnety vznesené zabezpečenými veriteľmi ([REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED]) na odvolanie sťažovateľky z funkcie správcu z dôvodu, že „*správkyňa opakovane a závažne porušuje svoje povinnosti ustanovené ZKR*“, doručené okresnému súdu (11. novembra 2014), ako aj prednesené v rámci výsluchu veriteľov, ktorý bol okresným súdom vykonaný 20. novembra 2014.

Zo zápisnice o priebehu výsluchu zabezpečených veriteľov z 20. novembra 2014 v zmysle § 42 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyplýva, že na ňom bola prítomná aj sťažovateľka, ktorá sa k prednesom na výsluchu prítomných veriteľov vyjadrila „*priamo do diktafónu*“ (k predloženiu konečného zoznamu pohľadávok na súd, k navýšeniu súpisovej hodnoty majetku oddelenej podstaty, k uznaniu popretých pohľadávok veriteľov). V záverečnej časti predmetnej zápisnice sa uvádza, že „*... pripomienky k priebehu výsluchu neboli*“.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že z dôvodu správcom nezákonne priznaných hlasovacích práv popretým veriteľom na prvej schôdzi veriteľov konanej 18. júla 2014 už okresný súd na návrh veriteľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], uznesením sp. zn. 1 K 31/2012 z 30. júla 2014 pozastavil účinnosť uznesení schôdze veriteľov č. 1 až 9 a súčasne ich zrušil. O odvolaní sťažovateľky Krajský súd v Košiciach (ďalej len „*krajský súd*“) ako odvolací súd uznesením sp. zn. 4 CoKR 10/2014 z 30. septembra 2014 rozhodol tak, že ho odmietol, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné (napriek tomu odvolací súd, zaoberajúc sa právnou možnosťou odvolania tak, ako to naznačuje uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 243/2012 z 10. mája 2012, po preskúmaní listinných materiálov v konkurznom spise týkajúcich sa najmä postupu správcu pred prvou schôdzou veriteľov a samotného priebehu schôdze dospel k záveru, že neboli porušené základné práva správcu v tomto štádiu konkurzného konania, pozn.). Ústavný súd však ústavnú

akceptovateľnosť záverov krajského súdu nepreskúmaval, keďže sťažovateľka nenamietala porušenie svojich práv aj označeným rozhodnutím odvolacieho súdu (pozri petit sťažnosti, pozn.).

Sťažovateľka v sťažnosti tvrdí, že aj proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 21. novembra 2014 podala odvolanie, v ktorom argumentovala rovnakými skutočnosťami, aké uviedla aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu. Podľa zistenia ústavného súdu aj toto odvolanie sťažovateľky odvolací krajský súd uznesením sp. zn. 4 CoKR 3/2015 z 13. februára 2015 odmietol ako procesne neprípustné, pričom navyše v závere odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že *„na základe dôvodov odvolania správkyne sa odvolací súd zaoberal aj možnosťou pripustenia odvolania v zmysle nálezov Ústavného súdu SR a dospel k záveru, že zo samotného priebehu konkurzu aj výkonu funkcie správkyne neboli dané také právne okolnosti, ktoré by mali vplyv na pripustenie podania opravného prostriedku“*.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd neaplikoval § 42 zákona o konkurze a reštrukturalizácii arbitrárne. Okresný súd v danej veci pri svojom rozhodovaní posúdil všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa splnenia podmienok na odvolanie a výmenu správcu v priebehu konkurzného konania vedeného pod sp. zn. 1 K 31/2012 (zohľadňujúc pritom podnety príslušných zabezpečených veriteľov, ale aj vyjadrenie sťažovateľky k dôvodom na jej odvolanie z funkcie správcu, ktoré jej okresný súd umožnil). Postup okresného súdu v napadnutom konaní, ktorým súbežne zvolal schôdzu veriteľov na účely hlasovania o návrhoch na nového správcu, bol len logickým dôsledkom poskytnutia ochrany základných práv účastníkov predmetného konkurzného konania (veriteľov oprávnených hlasovať na schôdzi veriteľov, pozn.), a preto ho ústavný súd z ústavného hľadiska považuje za akceptovateľný.

Vo vzťahu k sťažovateľkou tvrdenému záujmu na stabilite správcu ústavný súd uvádza, že tento záujem vyjadrený aj v dôvodovej správe k zákonu o konkurze a reštrukturalizácii je zvýraznený taxatívne vypočítanými dôvodmi na odvolanie správcu obsiahnutými v § 42 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, resp. pre jeho výmenu podľa

§ 36 ods. 1 tohto zákona. Z takto vymedzeného záujmu na stabilite pôsobenia správcu ale nemožno odvodit' jeho oprávnenie rozhodovať podľa vlastného uváženia (pri priznaní hlasovacích práv popretým veriteľom na schôdzi veriteľov, vyhotovení a predkladaní zoznamu pohľadávok súdu, vyhotovovaní súpisu podstát, nahliadaní do konkurzného spisu oprávnenými subjektmi), ak sú tieto povinnosti ustanovené zákonom, resp. v rámci jeho splnomocnenia vykonávacími vyhláškami.

Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jej nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle svojej ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor okresného súdu ako konkurzného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu právny výklad okresného súdu uplatnený v napadnutom uznesení takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd na rozdiel od sťažovateľky považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu za zodpovedajúce ústavnoprávnej požiadavke na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Okresný súd v napadnutom uznesení (pokiaľ ide o výrok o odvolaní správcu) uviedol, čo považoval za povinnosť sťažovateľky ako správcu, akým spôsobom ju sťažovateľka porušila, a vyvodil z toho záver predpokladaný právnou úpravou, pričom tak urobil v súlade so znením a účelom právneho predpisu.

Ústavný súd teda nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by napadnuté uznesenie okresného súdu bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, pretože okresný súd právne závery, ku ktorým dospel, zrozumiteľne vysvetlil.

Okresný súd rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, ale rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietanie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy označeného sťažovateľkou neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť vysloviť jeho porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí tejto časti sťažnosti sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenej.

II.2 K namietanému porušeniu čl. 13 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 1 K 31/2012 z 21. novembra 2014

Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy povinnosti možno ukladať

- a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,
- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 13 ods. 2 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

Podľa čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ

Ustanovenia čl. 13 ústavy predstavujú jedno z východísk do ústavnej úpravy základných práv a slobôd ústavy a majú charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tieto ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ústavy (m. m. porovnaj napr. I. ÚS 26/2010, I. ÚS 686/2013, II. ÚS 550/2013, IV. ÚS 214/2011).

Ustanovenia čl. 13 ústavy však nemajú charakter základného práva a slobody, ktorých ochrany sa možno v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy domáhať samostatne. Ich aplikácia sa v konaní o individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 13 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľky je zjavne neopodstatnená (porovnaj I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, z novšej judikatúry I. ÚS 509/2012, III. ÚS 87/2011, IV. ÚS 281/2012).

Pretože ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou označené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemohlo byť napadnutým uznesením okresného súdu porušené, neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 13 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2016